

Waarnemingen

van 1 september tot en met 31 december 2009

De waarnemingenrubriek wordt samengesteld door Martijn Bot. De waarnemingen zijn voornamelijk afkomstig van www.avifaunagroningen.nl, www.lauwersmeer.com en van waarnemers die hun waarnemingen rechtstreeks doorgeven aan de samensteller. Wat betreft de volgorde van de lijst en de status van soorten in de provincie Groningen wordt www.vogels-vangroningen.nl gevolgd.

Waarnemingen over de periode 1 januari t/m 30 april 2010 graag zo spoedig mogelijk insturen naar: Leverkruid 12, 9801 LR Zuidhorn, of per e-mail: waarneming@avifaunagroningen.nl. De waarnemingen kunnen uiteraard ook online worden doorgegeven op de website van Avifauna.

Sneeuwgans

Tot en met 23 september zat de lang verblijvende vogel nog in het Jaap Deensgat, en op 26 september zat er een vogel in de Westpolder. Opmerkelijk was een groep van ongeveer 30 (naar later bleek Duitse) vogels, die op 27 september neerstreek bij Achter de Zwartten. Ook in Friesland werd een ongeveer even grote (maar een andere) groep van in Duitsland geboren en geringde vogels gezien. Verder waren er nog waarnemingen in de Bantpolder (tussen 29 september en 2 oktober) en in het Oude Robbengat (5 oktober).

Dwerggans

Op 21 oktober was er een melding van twee adulte vogels nabij Kolham.

Witbuikrotgans

Op 4 oktober vloog een exemplaar langs de telpost Kustweg in de Lauwersmeer, op 1 november zat er een vogel bij Noordpolderzijl en op 23 november werd een exemplaar gezien op Rottumeroog. Op 12, 13 en

28 december zat er tevens een vogel in de Bantpolder.

Zwarte Rotgans

Op 21 en 22 november was een exemplaar in een groepje Rotganzen aanwezig op Rottumerplaat.

Roodhalsgans

De eerste vogel van deze winter werd op 10 oktober opgemerkt in de Dollardkwelder.

Krooneend

Op 31 oktober en 1 november zaten er zeven exemplaren in de Blauwestad, terwijl op 26 en 28 november een mannetje werd gezien bij het Egbert Schuldinkeiland bij Lauwersoog.

Topper

Een voor de provincie Groningen hoog aantal Toppers werd waargenomen op 22 november vanaf Rottumeroog. Op deze dag vlogen minimaal 1365 vogels richting west langs dit mooie eiland.

Grote Zee-eend

Op 4 oktober werden acht vogels gezien langs de haven van Lauwersoog en tevens een vogel langs de Eemshaven, en op 16 oktober vlogen er twee vogels langs Lauwersoog.

IJseend

Op 22 november vlogen er vier vogels langs Rottumeroog, en op zowel 30 november als 1 december werden drie vogels gezien in de Eemshaven.

Noordse Stormvogel

Op 5 september en 1 oktober vlogen er exemplaren langs de haven van Lauwersoog, terwijl er op 1 oktober tevens twee vogels

Kuifaalscholver – Lauwersoog-haven – 22 november 2009

langs de Eemshaven keilden. Op 4 oktober en 23 november werden exemplaren gezien vanaf Rottumeroog.

Grauwe Pijlstormvogel

Er waren twee meldingen van Grauwe Pijlen op de Waddenzee: een vogel vloog langs Lauwersoog op 5 september en bij de Kustweg zat op 13 september kortstondig een vogel op het Wad. Op 20 september werd één vogel gezien vanaf Rottumerplaat, terwijl op 4 oktober niet minder dan zeven vogels werden gezien vanaf Rottumeroog.

Stormvogeltje

Op 17 oktober vloog een Stormvogeltje langs het Noordzeestrand van Rottumerplaat.

Vaal Stormvogeltje

Er waren weinig stormdagen dit najaar en

daarmee weinig dagen met Vaal Stormvogeltjes. Op 4 oktober werden langs zowel de Eemshaven als langs Rottumeroog vier exemplaren opgemerkt, terwijl er één langs Lauwersoog trok. Op 16 oktober werd er nog een vogel gezien vanaf Rottumeroog.

Grote Aalscholver

Tussen 3 en 7 december werden in totaal drie verschillende vogels (twee adulte en één juveniel) gezien op de steigers bij de Hoornse Plas. Op 12 december werden twee adulte exemplaren herkend bij de Blauwestad.

Kuifaalscholver

Tussen 24 en 30 oktober werd onregelmatig een vogel gemeld in de haven van Lauwersoog, terwijl op 22 en 23 november op dezelfde plek een juveniele, licht aan een poot gehavende vogel werd gezien.

FOTO: GUIDO MEEUWISSEN

Koereiger – Zuidlaardermeergebied – 30 september 2009

Koereiger

Tussen maar liefst 28 september en 7 november bivakkeerde er een exemplaar in de weilanden van de Oostpolder langs het Zuidlaardermeer. Waarschijnlijk dezelfde, vertrekkende vogel werd op 9 november overvliegend bij het Paterswoldsemeer gezien.

Zwarte Ibis

Ook Groningen profiteerde een beetje mee van de influx van Zwarte Ibissen in Noord-west-Europa. Op 4 oktober werd een vogel opgemerkt in Woudbloem. Tussen 5 en 8 oktober zat deze vogel in de Westerpolder bij Kolham. Ten slotte kwam er op 8 oktober nog een melding van een vogel in de Veenhuizenstukken bij Stadskanaal.

Zeearend

De twee bekende vogels bleven de gehele periode in de Lauwersmeer aanwezig, af en toe aangevuld met een derde (onvolwassen)

Zwarte Ibis – Westerpolder – 6 oktober 2009

FOTO: MARTIJN BOT

FOTO: ANDRE BOVEN

vogel. Verder werden er op nog acht andere plekken in de provincie (onvolwassen) vogels waargenomen.

Visarend

Er werden in deze periode nog zo'n 15 exemplaren gezien.

Rode Wouw

Er werden in de provincie in deze periode in totaal zo'n 13 exemplaren opgemerkt.

Ruigpootbuizerd

Het was behelpen met deze soort dit najaar; de aantallen waren laag en sommige meldingen bleken toch te gaan om witstuitige Buizerds. Er kwamen meldingen uit Usquert (1 november), Nieuw-Scheemda (1 en 15 november), Finsterwolde (6 november), de Eemshaven (9 november), Rottumeroog en Rottumerplaat (20 november), de Lauwersmeer (één of twee exemplaren vanaf 22 november) en Stadskanaal (28 december).

Roodpootvalk

Tot 8 september was de lang verblijvende onvolwassen vogel nog te bewonderen op de Zoutkamperplaat in de Lauwersmeer.

Pontische Meeuw

Oterdum – 14 november 2009

Kwartelkoning

Op 9 oktober werd een vogel opgestoten op het Zerniketerrein in Groningen.

Morinelplevier

Op 27 september vloog een vogel over de telpost op het oostelijk Eemshaventerrein.

Rosse Franjepoot

Op 5 oktober dobberde er een vogel in een slootje in Eemshaven-West en op 12 oktober vlogen er twee vogels langs Eemshaven-Oost. De enige andere waarneming kwam van Rottumeroog op 16 oktober.

Grauwe Franjepoot

Op 10 september werd nog een vogel gezien bij Achter de Zwarten in de Lauwersmeer.

Blonde Ruiter

Dit 'overblijfsel' van de vorige periode bleef aanwezig in de Ezumakeeg tot en met 5 september.

Gestreepte Strandloper

Er werd nog een vogel opgemerkt op 6 september in de Ezumakeeg.

Kleinste Jager

Er werden louter langsvliegende exemplaren gemeld, en wel langs de Kustweg in de Lauwersmeer op 4 oktober en langs de Eemshaven op 12 oktober.

Zwartkopmeeuw

Deze zeker in het najaar nog steeds schaarse soort werd waargenomen in de Westpolder op 6 september, bij het Schildmeer op 26 september, in de Eemshaven op 27 september en in Lauwersoog op 16 oktober.

Pontische meeuw

Er werden in deze periode zo'n 16 exemplaren gezien, het merendeel op de bekende 'meeuwenplekken'. Een vogel die veel bekijks trok, was de manke en tamme eerste-winter die waarschijnlijk al op 5 oktober aanwezig was op de Vismarkt in het centrum van Groningen. De vogel bleef tot in december en was ook een trouwe gast

FOTO: ANDRÉ BOVEN

Geelpootmeeuw – Oterdum
14 november 2009

op de slaapplek aan de Hoornse Plas. Noemenswaardig was tevens een vogel in derde-winterkleed die tussen 14 november en 5 december aanwezig was bij Oterdum, alsmede de vier exemplaren die op 31 december werden geteld op de vuilstort Stainkoel'n in Groningen.

Geelpootmeeuw

Ook van de Geelpootmeeuw werden om en nabij 16 verschillende vogels, voornamelijk juveniele exemplaren, gezien op de te verwachten plekken. Leuk waren de adulte vogels bij Oterdum (tussen 14 november en 19 december) en de Hoornse Plas (tussen 28 november en 3 december).

Baltische Mantelmeeuw

Een op 13 juli 2009 in Uusikaarlepyy (Finland) geringde vogel (geel, C.KV4) zat op 28 en 29 november op de steigers bij de Hoornse Plas.

Vorkstaartmeeuw

Exemplaren van deze niet te versmaden soort werden doorgegeven op 5 september in de Eemshaven (adult!), op 13 september langs Lauwersoog, op 2, 3 en 4 oktober bij Rottumeroog (op de laatste datum zelfs vier vogels!), op 4 oktober langs de Eemshaven (twee vogels) en op 16 oktober langs

FOTO: MARTIJN BOT

Baltische Mantelmeeuw – Hoornse Plas
28 november 2009

Lauwersoog (vier vogels!) en Rottumeroog (twee exemplaren).

Grote Burgemeester

De enige Grote Burgemeester van dit najaar was een eerste-winter die op 25 oktober langs de Eemshaven vloog.

Reuzenster

Op 23 september werd de laatste vogel van het jaar van de provincie gezien in de Westerbroekstermadepolder. Op 10 september waren hier nog vier vogels aanwezig. Noemenswaardig was ook de vogel die op 4 en 5 september aanwezig was op de vloeivelden van de Suikerunie in Groningen.

Kleine Alk

Geen storm betekent ook geen Kleine Alken. De enige vogel die werd opgemerkt vloog op 16 oktober langs Lauwersoog.

Velduil

Er werden vogels waargenomen in de Lauwersmeer, op Rottumerplaat (18 september), bij Beerta (19 september en 6 november), in de Eemshaven (27 september), in de Onnerpolder (vanaf 13 oktober), in de Westerbroekstermadepolder (6 november), Groningen (een exemplaar in een tuin in de Korrewegwijk op 23 december!) en in de

FOTO: MARTIJN BOT

FOTO: ROEF MULDER

Vorkstaartmeeuw – Lauwersoog
13 september 2009

Oostpolder bij Haren (twee vogels op 26 december).

Hop

Tussen 24 en 27 oktober was een exemplaar aanwezig in de straat Lisdodde in Leek.

Kuifleeuwerik

Op 25 werd een exemplaar opgemerkt rondom de jachthaven in Lauwersoog.

Hop – Leek – 25 oktober 2009

Duinpieper

Het enige exemplaar in deze periode vloog op 19 september langs de trektelpost in de Eemshaven.

Grote Pieper

In totaal werden 'slechts' 10 Grote Piepers waargenomen, waarvan vijf in de Eemshaven en drie over trektelpost 'De Hop' bij Zuidveld (alle op 30 september) en twee over Rottumerplaat (beide op 20 september).

Pestvogel

Het was absoluut niet het najaar van de Pestvogels. Er werden slechts exemplaren waargenomen in Zuidhorn (29 oktober), Finsterwolde (zes vogels op 2 november) en Groningen (17 december).

Sperwergrasmus

Tussen 18 en 21 september zat een juveniel exemplaar op Rottumerplaat. Voor het eerst in de Groninger ornithologische geschiedenis kon deze soort in het veld op de gevoelige plaat worden vastgelegd.

Grote Karekiet

Op 6 september liet een vogel zich leuk

Sperwergrasmus – Rottumerplaat – 20 september 2009

FOTO: MARNIX JONKER

bekijken in de vegetatie langs het Drents Diep in de Onnerpolder.

Siberische Tjiftjaf

Het was een uitbundig jaar voor deze (onder)soort, en ook in de provincie werden de nodige exemplaren gemeld. Zo kwamen er berichten uit de Eemshaven op 21 oktober, uit de stad Groningen op 8 en 15 november en bij Sellingerbeetse op 6 en 10 december. Helaas werd, voor zover bekend, van geen van deze vogels het geluid opgenomen waardoor deze gevallen niet voor aanvaarding door de CDNA in aanmerking komen.

Bladkoning

Er werden dit najaar relatief weinig Bladkoningen gezien in de provincie; we moesten het doen met 'slechts' negen exemplaren.

Kleine Vliegenvanger

Op 18 september werd een juveniel exemplaar gezien en gefotografeerd op Rottumerplaat.

Buidelmees

Er werden vogels gezien in de Eemshaven (maximaal drie vogels tussen 16 en 27 september) en in de Lauwersmeer (twee vogels op 12 september en nog één op 7 november).

Taigaboombkruiper

Er werd op 1 november een exemplaar gezien in Nieuwstad bij Bierum.

Raaf

Op 14 oktober werd een vogel gemeld vanaf Zuidveld en op 13 november vloog er een exemplaar over Groningen.

Roze Spreeuw

Op 16 september zat er een adulte vogel in een grote groep Spreeuwen op de Marnewaard in de Lauwersmeer.

Europese Kanarie

Op 20 september vloog er een exemplaar over de Eemshaven.

Ortolaan

Er werden dit najaar in totaal zeven vogels opgemerkt, waarvan vijf langstreckend in de Eemshaven, één ter plaatse in de Veenhuizerstukken bij Stadskanaal op 17 september en één trekkend langs Zuidveld op 20 september.

Dwerggors

Op Rottumerplaat vloog op 20 september een Dwerggors rond.

Kleine Vliegenvanger

Rottumerplaat – 18 september 2009

FOTO: ANDRÉ BOVEN